

Küçük Morsun Sorusu

Çınar BİBER

Küçük Morsun Sorusu

Çınar BİBER

Parlak ve soğuk Kuzey Kutbu'nda, deniz buzunun kenarında küçük bir mors yaşıyordu. Adı Wally'ydi. Yumuşak gri-kahverengi derisi, minicik beyaz dişleri ve kocaman kara gözleri vardı. Her sabah düz bir buz parçasının üstüne yatıp dünyayı izlerdi. Tombul gövdesinin altında buz sağlam hissettiriyordu, ama Wally buzun uzun süre aynı kalmadığını fark ediyordu.

Bir gn buz kalın ve beyazdı, ta uzaklara kadar uzanıyordu. Wally byk kar yığınınına kadar yryebiliyordu. Ertesi hafta buzun kenarları sulu ve ince oluverdi. Wally'nin yzgeleri biraz kaydı. "Buz neden srekli deęişıyor?" diye sesli dşınd. Annesine sordu, ama annesi sadece glmseyip "Sumruya sor," dedi.

Yakındaki bir kütüğün üstüne siyah başlı, parlak kırmızı gagalı küçük bir kuş kondu. Bu, dünyanın öbür ucundan uçup gelen Kutup Sumrusu Tilly'ydi. "Merhaba, küçük mors," diye cıvıladı. "Kafan karışmış gibi görünüyorsun." Wally başını salladı. "Deniz buzu sürekli değişiyor," dedi. "Önce sert, sonra yumuşak oluyor. Neden?" Tilly başını yana eğdi. "Bu harika bir soru!"

Tilly gri-beyaz kanatlarını çırpıp Wally'nin burnunun hemen üstünde havada asılı kaldı. "Buz mevsimler yüzünden değişir," diye açıkladı. "Dört mevsim vardır: ilkbahar, yaz, sonbahar ve kış. Her biri farklı hava getirir." Wally'nin gözleri kocaman açıldı. "Dört mevsim mi?" diye tekrarladı. "Nasıl şeyler onlar?" Tilly yanına, buzun üstüne kondu. "Sana göstereyim," dedi.

"Kışın," diye başladı Tilly, "güneş alçakta saklanır ve hava çok soğur. Deniz kalın, güçlü buza dönüşür. Buz çatlamadan kayabilir ve oynayabilirsin." Wally soğuk rüzgârları ve yüzgeçlerinin altındaki sert buzu hatırladı. "Kışı severim!" dedi. Tilly başını salladı. "Ama kış sonsuza kadar sürmez. Çok geçmeden ilkbahar gelir."

"İlkbaharda güneş daha yükseğe tırmanır ve günler uzar," dedi Tilly. "Buz kenarlardan erimeye başlar. Üstünde küçük su birikintileri oluşur ve yansımanı görebilirsin." Wally kaydığı sulu buzdu düşündü. "Demek ilkbahar bu!" diye haykırdı. "Buz yumuşuyor çünkü hava ısınıyor." Tilly kanatlarını çıırttı. "Aynen! Sonra da yaz gelir."

"Yaz en sıcak mevsimdir," dedi Tilly. "Güneş neredeyse bütün gün ve gece parlar. Buzun çoğu erir ve yüzen parçalara ayrılır. Deniz açılır ve her yerde yüzebilirsin." Wally yüzmeyi çok severdi. "Yazı gerçekten severim!" dedi. "Ama buz nereye gidiyor?" Tilly pırıl pırıl suyu işaret etti. "Suya dönüşüp denize katılıyor. Sonra yine donacak."

"Yazdan sonra sonbahar gelir," diye devam etti Tilly. "Günler kısılır ve hava serinler. Deniz yeniden donmaya başlar ve yeni buz oluşur. Buz, tıpkı bildiğin kış buzu gibi kalınlaşır ve genişler." Wally buzun büyük beyaz bir battaniye gibi yayıldığını hayal etti. "Demek buz geri geliyor!" dedi. "Her zaman geri geliyor." Tilly başını salladı. "Evet, mevsimler dönüp durur."

Wally bir süre sessizce oturup Tilly'nin anlattıklarını düşündü. Sonra sordu: "Ama mevsimler neden değişir?" Tilly gülümsedi. "Bu da başka bir harika soru! Dünya, güneşin etrafında dönerken eğik durur. Bu eğiklik, güneş ışığının yıl boyunca değişmesine neden olur." Wally hepsini anlamadı, ama Tilly'nin her zaman bir cevabı olması hoşuna gitti.

"Mevsimleri birlikte izleyebilir miyiz?" diye sordu Wally.
"İlkbaharın yeniden gelişini görmek isterim." Tilly havalandı.
"Elbette! Mevsim gözlemcileri olabiliriz. Buzu, gökyüzünü ve hayvanları fark ederiz. Her değişiklik bize yeni bir şey anlatır." Wally yüzgeçlerini birbirine vurdu. "Sabırsızlanıyorum!" dedi.
"Daha çok soru soracağım." Tilly sevinçle cıvıladı.

Günler geçtikçe Wally dikkatli bir gözlemci oldu. Buzun incelişip sonra yeniden kalınlaştığını izledi. Güneşin önce yükseldiğini, sonra alçaldığını gördü. Kuşların kuzeye, sonra güneye uçtuğunu fark etti. Her değişiklik gördüğünde Tilly'ye sordu. Tilly de her seferinde bir hikâyeye ya da eğlenceli bir bilgiyle anlattı.

Bir gün Wanda adında daha küçük bir mors Wally'ye sordu: "Buz neden sürekli değişiyor?" Wally gülümsedi ve kendi sorusunu hatırladı. "Mevsimler yüzünden," dedi. "Dünya eğik duruyor ve güneşin sıcaklığı değişiyor. Sana anlatmamı ister misin?" Wanda hevesle başını salladı. Wally öğrendiklerini paylaşmaktan gurur duydu.

Tilly yukarıdan izledi ve mutlu oldu. Aşağı uçup Wally'nin yanına kondu. "Görüyor musun," dedi, "soru sormak öğrenmenin en iyi yoludur. Sen sordun, şimdi başkalarına öğretebilirsin." Wally'nin kocaman kara gözleri parladı. "Sordum diye çok memnunum!" dedi. "Öğrenilecek ne çok şey var." Tilly başını salladı. "Ve soruların hiç bitmeyecek."

O günden sonra Wally her şey hakkında sorular sordu: rüzgâr, dalgalar, yıldızlar ve hayvanlar. Bazen Tilly cevapları biliyordu, bazen birlikte çözüyorlardı. Wally dünyanın harikalarla dolu olduğunu ve her sorunun yeni bir keşfe götürdüğünü öğrendi.

Wally ve Tilly en iyi arkadaş oldular. Yıllar boyunca mevsimlerin dönüşünü izlediler. Wally büyüdü, dişleri uzadı, ama soru sormaktan hiç vazgeçmedi. Ve ne zaman genç bir morsun sorusu olsa, tıpkı Tilly'nin kendisine yardım ettiği gibi Wally de yardıma koştu.

Böylece deniz buzunun kenarında küçük bir mors, soru sormanın anlayışı büyüttüğünü öğrendi. Deniz buzu hâlâ mevsimlerle değişiyor, ama artık Wally nedenini biliyor. Yüzen buzunun üstünde oturup gökyüzünü izliyor, her zaman yeni bir soruyla hazır—ve her zaman öğrenmeye hazır.